

Programa educatiu de Parcs i Jardins de Barcelona
Orientacions per als professors

Hort urbà Can Cadena
Parvulari. Educació infantil
D'on provenen els aliments?

Identificadors

Lloc: **Hort urbà Can Cadena**
Etapa escolar: **Parvulari. Educació infantil**
Àrea de coneixement: **Descoberta del medi natural i social**

Objectius didàctics

Observar la masia, l'hort i la granja d'animals de Can Cadena.
Reconèixer el procés que segueixen els aliments: de l'hort i la granja a la taula.
Identificar l'hort i la granja com a font de recursos alimentaris.
Descobrir la necessitat d'aliment dels animals i les plantes per créixer.
Establir un vincle positiu amb les persones, els animals i les plantes.
Treure conclusions com a resultat d'una experiència.
Participar i gaudir de la sortida i de les activitats en grup.
Compartir amb la família l'experiència viscuda a Can Cadena.

Relacions amb el currículum

● Procediments

Seguiment d'un itinerari pels principals espais de Can Cadena
Observació directa i indirecta de les plantes de l'hort i dels animals de la granja
Correspondència entre els animals i les plantes de l'hort i les seves representacions
Seqüenciació de la cadena alimentària en tres fases: hort i granja - mercat - taula
Elaboració d'una recepta: els ous xinesos
Experimentació del procés de germinació d'una llavor
Memorització de la música i la lletra de la cançó: *Margarideta, lleva't de matí*

● Actituds, normes i valors

Valoració de la importància de l'hort i la granja com a fonts de la nostra alimentació
Participació en jocs, activitats i relacions de grup
Seguiment de les normes de participació en una visita
Comunicació d'una experiència als familiars

● Fets, conceptes i sistemes conceptuals

La masia de Can Cadena: les plantes de l'hort i els animals de la granja
Els aliments que ens proporcionen l'hort i la granja
El recorregut dels aliments: de l'hort i la granja a la nostra taula
Jocs i cançons relacionats amb els animals i les plantes

Si us voleu inscriure en aquesta activitat, dirigiu-vos a www.bcn.cat/educacio/pae

Si heu d'imprimir aquest document feu-ho en paper reciclat. Doneu a la vostra feina un valor ambiental afegit.

■ Abans de la visita

● Motivació

Per tal d'introduir la unitat, presentem als nens i nenes el dibuix de Garda mostra a Pàrricus una plata amb una amanida d'ous xinesos que ha preparat per dinar. Aquesta imatge servirà d'estímul per iniciar una conversa orientada a descobrir quina és la procedència dels aliments que servim a taula. Trobareu informació dels personatges de Pàrricus i Garda en el lloc web www.bcn.cat/parcsijardins.

La pregunta: "D'on surt el menjar que servim a taula?"

Les propostes: Garda convida els nens i nenes a visitar Can Cadena i els demana que l'ajudin a descobrir d'on provenen els ingredients del plat que ha cuinat. Els anima a seguir-los la pista més enllà de les botigues, els mercats o els supermercats on acostumem a comprar-los. (Fitxa 1 "D'on surt el menjar que servim a taula?" del quadern dels alumnes)

● Coneixements previs

El professor/a mostrarà tres dibuixos que representen tres fases diferents d'un procés: Escena 1: Garda portant una safata amb una amanida d'ous xinesos a la mà. Escena 2: Venedors del mercat oferint ous i verdures al públic. Escena 3: Pàrricus tenint cura dels animals i les plantes a Can Cadena. Els alumnes iniciaran una conversa a l'entorn dels seus coneixements amb relació al recorregut que segueixen els aliments abans d'entrar a casa nostra. El professor/a ajudarà els nens i nenes a descobrir l'origen, vinculat a la terra, dels aliments. Repartirà a cada nen i nena gomets de tres colors diferents: groc, taronja i verd. Els alumnes hauran d'identificar els ous (groc), les pastanagues (taronja) i els enciams (verd) en cadascuna de les escenes. Enganxaran els gomets als cercles corresponents. (Fitxes 2a, 2b i 2c "Tres aliments, tres colors" del quadern dels alumnes)

● La informació

Els alumnes ampliaran coneixements en relació amb cinc animals de la granja (be, gallina, conill, ànec i pollet) i amb cinc vegetals de l'hort (col, enciam, pastanaga, tomàquet i coliflor) que trobarem a Can Cadena. El professor/a disposa d'informació i recursos didàctics al dossier de material complementari. (Pàgina "Recursos" del lloc web www.bcn.cat/parcsijardins)

El professor/a conversarà amb els alumnes sobre la necessitat d'aliment que tenen els éssers vius. Repartirà a cada nen i nena una fitxa amb dibuixos de tres animals de granja diferents (llodrigó, pollet, xai), dels menjars corresponents (pastanagues, blat de moro i enciam, i palla i herba) i de la seva imatge adulta (conill, gallina i be). Els alumnes hauran de relacionar cada cria amb el seu aliment i la seva imatge adulta, tot seguint les petjades. (Fitxa 3 "Fes de detectiu!" del quadern dels alumnes)

El professor/a animarà els nens i nenes a descobrir quin animal s'amaga rere cadascuna de les siluetes proposades. Els nens i nenes hauran d'identificar-lo i encerclar-lo. També hauran de reconèixer les cries dels animals i marcar-les amb una creu. (Fitxa 4 "Qui és qui?" del quadern dels alumnes)

■ Durant la visita

● L'experiència i l'experiment

L'observació de les plantes i els animals de Can Cadena i la seva relació amb l'alimentació humana són el centre al voltant del qual giren les propostes de la unitat. El monitor/a responsable els donarà la benvinguda, anunciarà les activitats que duran a terme i els convidarà a conèixer Can Cadena. Explorarà els coneixements previs dels nens i nenes en relació amb l'hort i la granja i els ampliarà a partir de les preguntes que els formularà. Mostrarà la botiga d'aliments i conduirà un joc simbòlic

Si us voleu inscriure en aquesta activitat, dirigiu-vos a www.bcn.cat/educacio/pae

Si heu d'imprimir aquest document feu-ho en paper reciclat. Doneu a la vostra feina un valor ambiental afegit.

de compra venda. Els alumnes aniran posant les peces dins un cistell. Cal que memoritzin la peça que han comprat per tal de col·locar-la posteriorment al costat del vegetal corresponent al llarg de la visita a l'hort.

Iniciaran un recorregut pels principals espais de Can Cadena: la masia, el pou i la bassa, l'hort i la granja. A mesura que descobreixin la planta que es correspon amb la peça que han comprat a la botiga, la treuran del cistell i la col·locaran al lloc adient de l'hort. Un dels avis que tenen cura dels animals i les plantes els explicarà les feines que duu a terme i els regalarà una pastanaga, un enciam... per tal de preparar posteriorment un àpat a l'escola. Cantaran junts la cançó *Margarideta, lleva't de matí*. El professor/a trobarà la lletra completa de la cançó en el lloc web. En arribar a la granja, el monitor/a farà una sèrie de preguntes als nens i nenes que hauran de respondre fent ús d'unes il·lustracions d'animals. Convidarà els alumnes a donar-los menjar. Farà una foto al grup classe i l'enviarà a l'escola per correu electrònic. Conduirà activitats per extreure conclusions de l'experiència i proposar iniciatives orientades a valorar els animals i les plantes com a font de la nostra alimentació. (Fitxa 5 "Margarideta, lleva't de matí" del quadern dels alumnes i fitxa P5 amb la lletra de la cançó en el lloc web www.bcn.cat/parcsijardins)

■ Després de la visita

● El laboratori

Ja a l'escola, el professor/a proposarà el següent experiment: cada nen i nena col·locarà una mongeta dins un pot de vidre que conté cotó mullat o paper assecant (de cuina) i observarà com germina. Els nens i nenes observaran, dia rere dia, com es forma una petita planta i com creixen les arrels, la tija, les fulles. L'activitat té dos nivells de dificultat creixent segons l'edat. Nivell A: numerar les fases del procés i colorir el dibuix. Nivell B: representar les fases del procés per mitjà del dibuix. (Fitxes 6a i 6b "Fem créixer una planta" del quadern dels alumnes)

● El taller

A classe, els nens i nenes prepararan uns ous xinesos amb els ingredients de l'hort de Can Cadena i d'altres que hauran dut de casa. A la fitxa, hauran d'identificar les tres fases del procés que cal seguir per fer els ous xinesos i dibuixar verdures a la safata de Garda. El professor/a trobarà les consignes i els passos per fer la recepta de cuina al lloc web. (Fitxa 7 "Ous xinesos" del quadern dels alumnes i fitxa P7 amb la recepta dels ous xinesos en el lloc web www.bcn.cat/parcsijardins)

● Les conclusions i les iniciatives

En acabar la unitat, el professor/a recordarà als nens i nenes la pregunta "D'on surt el menjar que servim a taula?" presentada a l'inici de l'activitat. Junts revisaran el procés que han descobert (de l'hort a la botiga i a la taula) i completaran la fitxa-resum que se'ls proposa seguint uns camins amb dos nivells de dificultat creixent segons l'edat. El professor/a rebrà una foto en format digital del grup-classe per correu electrònic. Podrà fer-ne còpies i proposar als alumnes decorar un marquet i regalar la fotografia emmarcada als seus familiars. El professor/a trobarà la plantilla del marc al quadern dels alumnes. (Fitxes 8a i 8b "De l'hort a casa" i fitxa 9 "Un record de Can Cadena" del quadern dels alumnes)

Suggeriments per als professors:

- Al costat de Can Cadena hi ha el mercat municipal del barri de St. Martí. Podeu ampliar els coneixements adquirits visitant aquest mercat. Així, els vostres alumnes podran observar directament els aliments, tal com es presenten a les parades, i seguir treballant el tema de l'alimentació des d'aquesta perspectiva.
- Podeu proposar als nens i nenes un exercici complementari per tal de descobrir les diferents formes, colors i mides de les llavors. Els mostrareu diferents fruits oberts per la meitat (tomàquet, mongeta, cogombre, pebrot, préssec, pruna...) i conduireu un treball de classificació segons les formes, els colors i les mides de les llavors.

Si us voleu inscriure en aquesta activitat, dirigiu-vos a www.bcn.cat/educacio/pae

Si heu d'imprimir aquest document feu-ho en paper reciclat. Doneu a la vostra feina un valor ambiental afegit.

D'on provenen els aliments? Orientacions per als professors

- En finalitzar la unitat, els nens i nenes poden visitar altres classes de l'escola, cantar la cançó *Margarideta, lleva't de matí* i explicar l'experiència a Can Cadena.

Si us voleu inscriure en aquesta activitat, dirigiu-vos a www.bcn.cat/educacio/pae

Si heu d'imprimir aquest document feu-ho en paper reciclat. Doneu a la vostra feina un valor ambiental afegit.

Lloc: Hort urbà Can Cadena
Etapa: Parvulari. Educació infantil
Títol: D'on provenen els aliments?
Àrea: Descoberta de l'entorn natural i social

Orientacions per als professors

Quadern dels alumnes

Material didàctic complementari

■ Objectiu de l'activitat

Descobrir l'hort i la granja com a font dels aliments.

■ Nucli de l'activitat

L'observació de les plantes i els animals de Can Cadena i la seva relació amb l'alimentació humana.

■ Relació entre àrees

- Descoberta de l'entorn natural i social
- Descoberta d'un mateix
- Intercomunicació i llenguatges

■ Descripció de l'activitat a l'hort urbà Can Cadena

Fases del procés: 1. Presentació 2. Què en sabem? 3. Fem! 4. Què hem après? 5. Ens comprometem!

● 1. Presentació

- Anunci de l'objectiu de la investigació: respondre la pregunta "D'on surt el menjar que servim a taula?"
- Exposició de les activitats que es duran a terme.

● 2. Què en sabem? (L'exploració dels coneixements previs i la informació)

- Conversa sobre la base d'un conjunt de preguntes relacionades amb l'hort i la granja.

● 3. Fem! (L'experiència i l'experiment a l'hort urbà Can Cadena)

- Participació en la investigació: "D'on surten els aliments que servim a taula?"
- Participació en el joc simbòlic "Anem a comprar a la botigueta".
- Itinerari pels diferents espais de Can Cadena per tal de descobrir la procedència dels aliments que han adquirit a la botigueta.
- Identificació de les verdures i hortalisses que descobrim a l'hort.
- Conversa amb els avis que cuiden l'hort i la granja.
- Obtenció d'un producte de l'hort per fer un àpat a l'escola.
- Joc de les relacions entre unes imatges i els animals corresponents tot responent a un qüestionari.
- Donem menjar als bens.

● 4. Què hem après? (Les conclusions)

- Posada en comú: 1. Els aliments segueixen un llarg camí fins a arribar als nostres plats: de l'hort/granja, a la botiga i al plat. 2. La necessitat de tenir una actitud agraïda i respectuosa amb els animals i les plantes que ens proporcionen l'aliment.
- Repàs de la terminologia apresada: *llodrigó, pollet, xai*.
- Cantem la cançó *Margarideta, lleva't de matí* alhora que enumerem les diverses verdures i hortalisses descobertes a l'hort.
- Fotografia del grup-classe per tal de comunicar als familiars l'experiència viscuda a Can Cadena.

● 5. Ens comprometem! (Les iniciatives)

- Proposta d'iniciatives orientades a tenir cura dels animals i les plantes.

■ Material per dur a terme l'activitat: abans, durant i després de la visita

● La pregunta

Fitxa 1. D'on surt el menjar que servim a taula?

● Els coneixements previs

Fitxes 2a, 2b i 2c. Tres aliments, tres colors

● La informació

Fitxa 3. Fes de detectiu!

Fitxa 4. Qui és qui?

● L'experiència i l'experiment

Fitxa 5. Margarideta, lleva't de matí

Fitxa P5. Margarideta, lleva't de matí

● El laboratori

Fitxes 6a i 6b. Fem créixer una planta

● El taller

Fitxa 7. Ous xinesos

Fitxa P7. Ous xinesos

● Les conclusions i les iniciatives

Fitxes 8a i 8b. De l'hort a casa

Fitxa 9. Un record de Can Cadena